

Voormalig scheepstekenaar voorzag watersportwereld van vele boeken en bladen

Quizendpoet

Wim de Bruijn

Er zijn weinig mensen die de laatste vijftig jaar zoveel betekend hebben en nog steeds betekenen voor de zeilsport als Wim de Bruijn. Leonard Blussé keek met hem terug op op zijn opmerkelijke loopbaan.

Wim de Bruijn heeft een indrukwekkende staat van dienst. Hij was uitgever, schrijver van boeken en van een oneindige reeks artikelen over maritieme onderwerpen, oprichter van de *Spiegel der Zeilvaart* en samen met Thedo Fruithof initiator van de *Klassieke Schepen Beurs*, en tenslotte – niet minder belangrijk – zijn leven lang klusser aan klassieke schepen, variërend van platbodems tot scherpe jachten. Worden in Japan mensen met zo'n staat van dienst op cultureel gebied benoemd tot *Kokuhō* (nationale juweel), in Nederland werd Wim voor zijn verdiensten in 2000 gelauwerd met de Kaap Hoorn penning van verdienste van de BBZ, in 2002 met de W.H. de Vos prijs van de SSRP, in 2006 de Oostergo-penning en tevens de Gouden Waterhoen van de Hiswa. Niet zo lang geleden viel hem ook nog, vanwege zijn inzet voor het maritiem erfgoed, een Koninklijke onderscheiding ten deel.

Omdat Wim vanaf de vroege jaren zestig de ups en downs, of liever gezegd de golfbewegingen in de pleziervaart van nabij heeft meegemaakt, leek het de redactie van *Scherp Gesneden* een goed idee om eens bij hem in Haarlem op bezoek te gaan en terug te zien op een opmerkelijke loopbaan die overigens nog niet voorbij is, want Wim schrijft nog geregeld bijdragen voor de *Spiegel der Zeilvaart*.

Ook komen we hem en zijn kompaan, schrijver en fotograaf Theo Kampa, nog geregeld op het water tegen terwijl ze in de redactieboot opnames maken.

Wim de Bruijn en Theo Kampa aan het werk in de redactieboot.

Jachtbotter Pieterrella

Nadat de Pieterrella tientallen jaren in een loods te Haarlem had gelegen, werd de botter in 2000 door de Stichting tot behoud der Elburger bidders van Jaap Kramer overgenomen en vervolgens volledig gerestaureerd in de oorspronkelijke staat van vissersschip. Sinds 2012 is de botter weer in de vaart als EB 29. Zie ook: <https://prd.botterselburg.nl/eb-29/>

Als scheepstekenaar begonnen

Het begon allemaal eind jaren vijftig van de vorige eeuw, toen Wim zich op vijftienjarige leeftijd aansloot bij de zeeverkenner van de Paters Augustijnen in Heemstede. Onder leiding van jachtontwerper Jaap Kramer bouwden de zeilende boyscouts hun eigen clubhuis aan het Spaarne en onderhielden daar een bonte vloot van grote BM's, een vrijbouter en een sharpie. In 1962 kwam Wim, vers van de HBS, voor 110 gulden per maand als tekenaar in dienst bij het bureau voor Jachtbouw en Watersport van Kramer en volgde hij daarnaast als werkstudent op de TU Delft een opleiding in de Scheepsbouwkunde. Die combinatie van 30 uur in de week werken en urenlang colleges volgen, brak hem na twee jaar op, helemaal toen hij ook nog als zetschipper ging varen op het jacht van Jaap Kramer. Die had namelijk in 1961 de tot jacht verbouwde botter *Pieterrella* (de voormalige EB 29) gekocht en gebruikte het schip om met potentiële klanten te varen. Of dat ook werkelijk nieuwe opdrachten opleverde betwijfelt Wim nog steeds, maar gezellig en leerzaam was het wel. De botter werd zelfs als blikvanger op de HISWA van 1964 ten toon gesteld. Het verslag in *De Waterkampioen* van Wims 'ijselijke' tocht over het bijkans dicht gevoren IJsselmeer en het gedoe om de botter in Amsterdam met een kraan op de kant te hijsen en na de beurs

Wij excelleren op de HISWA de charterbotter..... bekend van de cruises op IJsselmeer en Waddenzee

Geheel blank eiken met kajuitopbouw en zelflozende kuip 85 m² zeil, hulpmotor, 9 slaappuilen op schuimrubbermatrassen in 5 hutten met stromend water

(Foto in Elsevierpocket A51 „De goede zeiler“)

Huurprijs met schipper € 800,- per week in juli en augustus, andere maanden € 700,- per week

Tevens is indruische dekham mogelijk aan onze instructieve scholingen op IJsselmeer en Waddenzee

„Pieterrella“

Jaap A. M. Kramer

Poortbus 55 - HEEMSTEDE - Tel. 02500.35464

HISWA - GOED KAMP-stand 141

Advertentie waarin de Pieterrella te huur werd aangeboden.

enigszins uitgedroogd weer te water te laten, is nog steeds het lezen waard.²

Op Jaap Kramers tekentafel kregen motorjachten vorm zoals de befaamde Argo-kruisers waarvan er zo'n 70 werden gebouwd. Ook voor Vripack Yachting werd voor enkele ontwerpen het lijnenplan getekend. Van de *Pepper*, een door hen beiden ontworpen open zeilboot werden er ook vele tientallen gebouwd. Maar Wim denkt met bijzonder veel plezier terug aan het ontwerpen van de *Wadder*, een eigenwijs stalen midzwaardkruisertje waarvan in korte tijd de eerste vijf bij Bocxe in Ter Aar en later bij Conavroegh in Geldermalsen meer dan 80 stuks werden afgeleverd voor de toerzeiler met een bescheiden beurs. Hij beschreef in 21 afleveringen de verschillende stadia van afbouw van dit curieuze motorzeilertje met de kuip in het midden voor het weekblad *Schuttevaer Watersport* (1973). De club van Wadder-eigenaren is nog steeds springlevend en komt geregeld in reünies bijeen.

Maker van boeken en tijdschriften

In 1973 stapte Wim over als boekenredacteur naar uitgeverij De Boer Maritiem, een onderdeel van Unieboek, voor maritieme en watersportboeken. Hij wilde lezers aan zich binden en kreeg in 1977 het groene licht om het tijdschrift *Spiegel der Zeilvaart* te starten. In juli verscheen het eerste nummer. Punterkoning Gait Berk was als hoofdredacteur, samen met een vierkoppige redactie,

Wim de Bruijn in zijn element.

verantwoordelijk voor de inhoud van het eerste nummer, maar Gait nokte gelijk af. In zeilvriend Diederik Swarte vond Wim een waardige opvolger en Diederik bleef, samen met de redactie, tot en met 1984 verantwoordelijk voor de inhoud. Eind 1984 werd Wim door het moederbedrijf van de uitgeverij, Drukkerij De Boer, gevraagd of hij Uitgeverij Interdijk wilde gaan runnen, een uitgeverij waar maandelijks maar liefst 10 tijdschriften verschenen. Hij nam de uitdaging aan omdat hij al jaren als freelancer voor het maandblad *Watersport* schreef, dat ook door

administratie ging, in zijn vrije uren de *Spiegel* voortzetten. Na een kleine twee jaar werden alle 10 tijdschriften verkocht en ging Wim, als zelfstandig uitgever met de *Spiegel* verder. Hij runde de *Spiegel* een kleine 30 jaar totdat hij het blad in 2013 overdroeg aan Arthur van 't Hof.

Of het nu begon met die kwadraten, vrijbuiten en sharpie van de verkenners of dat het kwam door het voortdurend onderhoud aan de *Pieterrella*, Wim de Bruijn heeft zich zijn hele leven ingezet voor het behoud van traditionele scheepstypen en veel aandacht gegeven aan alles wat daarmee verband houdt. Niet alleen wist hij de *Spiegel* tot het lijfblad te maken van liefhebbers van platbodems en klassieke scherpe jachten, maar hij heeft ook door de jaren heen vernieuwingen in de scheepsbouw en scheepsrestauratie op de voet gevolgd. Hij deed dat overigens zonder daarbij de traditionele technieken van de houtbouw uit het oog te verliezen, getuige een interessante artikelenreeks daarover in recente nummers van de *Spiegel*.

De jaren zestig en zeventig waren niet alleen de hoogtijdagen van de Nederlandse jachtbouw, maar parallel daaraan ook van de maritieme uitgeverij. Toen Wim in 1973 overstapte naar uitgeverij De Boer Maritiem was er, behalve de zeilbijbel *De Zeilsport* van H.C.A. van Kampen en Jan Loeff, nog nauwelijks een boek over de zeilsport te vinden op de markt. In de ruim 11 jaar dat hij zich als redacteur opwerkte tot uitgever was hij verantwoordelijk voor de uitgave van vele honderden maritieme en watersportboeken. Hij had het voordeel dat De Boer Maritiem, onderdeel van uitgeverij Unieboek, samen met Delius Klasing in Duitsland, Nautical Publishing Company in Engeland en Mursia in Italië de firma United Nautical Publishing Company (UNP) oprichtte waarvan hij ook redacteur werd. Zo konden boeken in grote oplagen in verschillende talen worden uitgegeven. Wim initieerde mede en verzorgde tientallen boekpublicaties en vertalingen van boeken, soms in wel twaalf talen. Het grootste succes was *Dit is Zeilen*, geschreven door de legendarische Finn-zeiler Richard Creagh Osborne (1928-1980), waarvan in twaalf verschillende talen 1,2 miljoen exemplaren zijn verkocht. Om nog maar niet te spreken van die andere bestseller *Dit is knopen en steken* van Floris Hin.

Een schokker als familieschip

Tussen de bedrijven door bestelden Wim en Elly in 1978, nadat zij hun *Wadder* hadden verkocht, bij Kooyman en de Vries in Deil een casco van een 10.75 meter Vreedenburgschokker en bouwden het schip zelf af.

Deze *Pieterrella* heeft jarenlang als familieschip gediend.

Tegenwoordig zeilt Wim, nu de kinderen het huis uit zijn, geregeld

Wim de Bruijns zelf afgebouwde schokker *Pieterrella*.

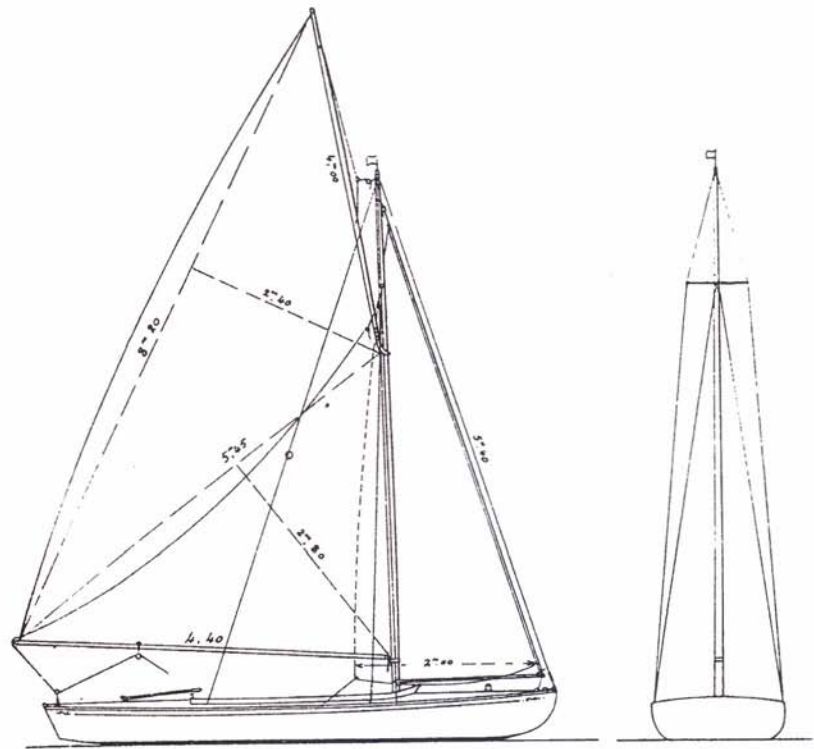

Foto en zeilplan van de Antiki.

in zijn Franse daysailer, *Antiki*. Dit juweel is naar ontwerp van de ooit wel bekende François Camaret in 1926 van Javaans teakhout gebouwd op de Stoomboot- en Prauwenveerwerf in Semarang in Indonesië. De geschiedenis van dit elegante en snelle zeilscheepje is te vinden in de *Scherp Gesneden*, jaargang 35, 2017-2: 16-23. Door de jaren heen zijn de vormgeving en de productieprocessen van drukwerk aanzienlijk vereenvoudigd en gedigitaliseerd, maar

Wim is tot het laatste toe de zogenaamde knip-en-plak-opmaak trouw gebleven en heeft op die manier vele honderden boeken en tijdschriften in elkaar geplakt. 'Ik ben eigenlijk de kleuterschool nooit ontgroeid', is zijn commentaar daarop en hij voegt er nog aan toe: 'Als ik het daar niet zo druk mee had gehad, was ik wellicht zelf een werfje begonnen.'

Leonard Blussé